



Metodika práce

s nástěnným vzdělávacím panelem

ZVÍŘÁTKA

Tato metodika vznikla v rámci projektu Místní akční plán pro ORP Vysoké Mýto II.,
CZ.02.3.68/0.0/0.0/17_047/0009710

Mateřská škola Čtyřlístek Vysoké Mýto

Zpracovala: Bc. Hana Koňariková



EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



Metodika

Popis

Nástěnný panel ZVÍŘÁTKA je didaktickou motorickou pomůckou, která plní konkrétní cíl vzdělávacího charakteru. Aktivní a hravou formou rozvíjí dítě v několika oblastech. Panel je dřevěný, otočný, obdélníkového tvaru, se dvěma odlišnými úkoly a velmi chytře konstruován tak, že jakmile je jedna strana vyřešena správně, automaticky se druhá strana pomíchá. Na jedné straně desky je graficky znázorněno osm různých, odlišně zbarvených zvířat. Širokými vodíci průřezy směřují k jednotlivým zvířatům velké kulaté úchyty, ve stejném barevném provedení, jako zvířata. Na druhé straně panelu je vyobrazeno osm typů potravy, ke kterým vedou průřezy s uchopovacími kulatými úchyty. Na nich jsou další zástupci ze světa zvířat, jiní než na předchozí straně. Všech 16 barevně znázorněných zvířat odpovídají skutečnosti.

Cílová skupina: děti od 3 let

Cíl metodiky: Obecným cílem metodiky je využívat pomůcku k účelu, ke kterému byla vytvořena. Vzdělávacím herním cílem první strany panelu je přiřadit odpovídající barvu úchyty ke stejné barevnému zvířátku. Cílem tohoto úkolu je vnímat, pojmenovat a rozlišovat druhy a názvy zvířat a barev a utvořit správné dvojice. Druhá strana panelu si klade za cíl přiřazení živočicha k odpovídajícímu typu potravy. Jedním z hlavních metodických cílů je získání povědomí o celkem 16- ti zvířatech, osvojování si poznatků o jejich barvě a potravě. Cílem je také vlastní aktivita a samostatnost dítěte při plnění úkolu, dále rozvoj hrubé a jemné motoriky zároveň, konkrétně zručnost a obratnost při manipulaci s úchyty. Oba úkoly rozvíjejí u dětí environmentální oblast a kompetenci k propřírodním myšlení, chování a jednání, jako např. péče o zvířátka. Trénovány jsou mozkové hemisféry koordinací oko – ruka, procvičuje se pozornost, soustředění, koncentrace. Cílem metodické práce této pomůcky je i rozvoj řeči u dětí, a to pojmenováváním zvířat, tvorbou a řazením slabik ve správném pořadí (nejmladší děti), názvoslovím zvířat, barev, potravy, utvářením jednoduchých slovních spojení, či tvorbou vět a procvičováním artikulace (nejstarší děti).

K procvičování pozorovacích schopností se v tomto případě výborně hodí práce s chybou. Dospělý vytvoří chybu nebo záměnu a dítě ji hledá. Chyb může být i několik. Mladší děti mohou odhalenou chybu sdělit ústně, starší děti ji samostatně opraví.

Panel lze využít i formou kvízu – otázek a odpovědí. Např. „Které zvířátko je červené?“, nebo „Které zvíře je největší? (řazení podle velikosti)“, „Rozděl zvířátko na domácí, lesní, tropická“, „Která zvířátka začínají na P?“, „Vytleskej název zvířátka“ (urči počet slabik), didaktická hra „Na paměť“ (prohlédni si jednu stranu, zapamatuj a po otočení vyjmenuj), didaktická hra „Všechno lítá, co peří má“, didaktická hra „Předved' vybrané zvíře“ (pantomima).

Cílem je také plnění RVP PV. Z rámcových vzdělávacích cílů je to stěžejně rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání a osvojení základů společenských hodnot. Z klíčových kompetencí je nejvíce zastoupena kompetence k učení a kompetence k řešení problémů. Tato didaktická pomůcka naplňuje dílčí cíle a výstupy v oblasti environmentální. Ze vzdělávacích oblastí jsou nejvíce uplatňovány:

Dítě a jeho tělo – rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky, koordinace ruky, oka, rozvoj a užívání všech smyslů. Vzdělávací nabídku představují





manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem a jejich praktické používání, smyslové a psychomotorické hry)

Dítě a jeho psychika – Jazyk a řeč – rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnost, vytváření pojmů, mluvní projev, vyjadřování). Vzdělávací nabídka tvoří individuální a skupinové konverzace nad obrazovým materiálem a samostatný slovní projev na určité téma.

Dítě a jeho psychika – Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace – přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti, pozornosti, řešení problémů, posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování). Vzdělávací nabídka zahrnuje záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek), jejich charakteristických znaků a funkcí, motivovaná manipulace s předměty, konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, porovnávání), hry na rozvoj postřehu, vnímání, zrakové paměti, koncentrace pozornosti, řešení myšlenkových i praktických problémů, cvičení forem paměti (mechanické, logické, obrazné, pojmové).

Dítě a ten druhý – seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému, rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních, rozvoj kooperativních dovedností. Vzdělávací nabídka obsahuje běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem a s dospělým, kooperativní činnosti ve dvojicích, skupinkách, zaměřené na porozumění pravidlům, spolupodílení, ohleduplnosti, respektu k druhému

Dítě a svět – vytváření povědomí o přírodním prostředí, péče o okolí, rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách, povědomí o sounáležitosti se světem, s živou přírodou. Vzdělávací nabídka představuje praktické používání přístrojů, pomůcek, hraček, poznávání přírodního okolí, práce s obrazovým materiálem, kognitivní činnosti (otázky, odpovědi, vyprávění, objevování), ekohry, činnosti přispívající k péči o životní prostředí

Doporučení pracovníkům a uživatelům:

- Pedagogové

Učitelé/ky mohou využít tuto chytrou edukativní pomůcku v rámci třídních vzdělávacích programů v průběhu celého školního roku. Zahrnuje prvky Montessori principů, protože si ji děti mohou ohmatat, samostatně vyzkoušet a touto stimulací je podporováno přirozené učení. Lze ji využít ke všem environmentálním tématům jako např.: zvířata a jejich potrava, popis a charakteristika zvířat, péče o ně, pozice a úloha zvířat v ekosystému, různých biotopech, Svátek zvířat, Den Země, bioodpad a jeho zpracování atd. Náročnost a volba těchto souvisejících témat a způsob podání musí být přiměřené věku dětí. S panelem mohou pracovat individuálně i skupinově, improvizovaně i záměrně, s dostatečnou časovou dotací na dokončení, či vystřídání dětí. Formy organizace jsou zcela v kompetenci pedagogů.

- Rodiče a ostatní doprovod

Panel je umístěn ve veřejně přístupném prostoru a slouží všem návštěvníkům MŠ. Je nutné dbát na bezpečnost při manipulaci s panelem, správné a šetrné zacházení s pomůckou čili seznámit se s zestručněným metodickým popiskem, hygienu rukou, souvislý dohled nad dítětem a zodpovědný přístup k zařízení/majetku spravující MŠ. Děti by neměly manipulovat s pomůckou osamocně, bez



EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



dohledu dospělého. Před každou první manipulací s panelem je nutné dětem pečlivě vysvětlit didaktický úkol a po jeho dokončení provést kontrolu, pochválit je za správné splnění, za snahu, či jim k dokončení pomoci. Nejmladším dětem dopomoci a poskytnout delší čas k dokončení.

- Děti

Děti jsou s novou pomůckou seznámeny a poučeny o jejím významu (rozvoj a zábava), o šetrném zacházení, o hygieně rukou, o možnostech opakovaného plnění úkolů i se členy rodiny.

Pomůcky: žádné

Rizika: Pomůcka je otočná a před samotnou instalací je nutné z bezpečnostních důvodů vybrat vhodné místo, aby nedocházelo k nechtěným nárazům částí těla do kolmé desky panelu. Je nutné dbát zvýšené opatrnosti při manipulaci a otáčet panelem pomalu, aby nedošlo k úrazům prstů ruky přiražením desky ke stěně, nebo skřípnutím prstů ve vodicích drahách. Doporučen je dohled dospělé osoby a poučení dětí před manipulací.

Postup: Před začátkem manipulace si dítě poslechne instrukce dospělé osoby, které budou obsahovat účel, postup plnění a bezpečnost při práci. Poté samostatně přistoupí k úkolu. Uchopí kulatý úchyt a vodicím průřezem ho přesune na požadované místo. Cílem je přiřadit všechny barevné úchyty ke zvířátkům stejné barvy a přiřadit správný druh zvířete k odpovídajícímu typu potravy. Pod dohledem dospělé osoby se dítě snaží úkol dokončit. Správné řešení prvního úkolu: – kuře – žlutá, slon – červená, beruška červená, prase – růžová, kráva – černo-bílá, papoušek – modrá, liška – oranžová, žába – zelená. Správné řešení druhého úkolu: kosti – pes, narcisy – včela, mrkve – zajíc, banány – opice, žaludy – veverka, seno – kůň, salát – hlemýžď, ryby – kočka.

Způsob hodnocení: Ukazatelem a měřítkem pro hodnocení je prověřování znalostí a paměti dětí souvisejícím tematickým výstupem. Forma může být slovní (řekni), grafická (nakresli/namaluj), pohybově-dramatická (předved'), literární (vyprávěj), hudební (zazpívej). Metody hodnocení pedagogem jsou individuální, nejčastěji slovní – pochvala za správnost, za snahu, povzbuzení do další práce, motivační razítko, aj. Dalším způsobem hodnocení je i kontrola naplňování vzdělávacích cílů a výstupů RVP PV. Nejčastěji jsou využívány formy hodnocení – pochvala, pozitivní slovní doprovod v průběhu plnění.



EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



SprávnáHračka.cz HRAJTE SI - UČTE SE



SprávnáHračka.cz HRAJTE SI - UČTE SE